

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРАЛД САНАЛ БОЛГОСОН НЭР ДЭВШИГЧИЙН
ТАЛААРХ АЖЛЫН ХЭСГИЙН ТАЙЛАН**

Товч удирдамж: Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам /цаашид “журам” гэх/-ын 12.1, 12.2, 12.3, 12.4-т заасны дагуу Ажлын хэсэг нь олонхын саналаараа Улсын Их Хуралд нэр дэвшүүлсэн нэр дэвшигчийн талаарх тайланг энэхүү загварт нийцүүлэн бичих үүрэгтэй. Журмын 13.1-д заасны дагуу Ажлын хэсгийн тайланг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулах тул уг тайланд гэрийн хаяг, цахим шуудангийн хаяг, утасны дугаар зэрэг хувь хүний нууцад хамаарах мэдээллийг, мөн нэр дэвшигчийн талаар ярилцлага өгсөн хүний нэр, түүнийг таних шинжийг бичихгүй.

Нэр дэвшигчийн товч танилцуулга	
1	Эцэг/эхийн нэр: Цэнд-Аюуш Ургийн овог: Харчу Нэр: Жавхлантөгс Хүйс: Эрэгтэй Төрсөн он: 1979 Төрсөн газар: Улаанбаатар хот, Нэгдүгээр төрөх эмнэлэг Одоо оршин суугаа аймаг/нийслэл, сум/дүүрэг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг
2	Нэр дэвших тухай хүсэлт гаргасан албан тушаал Нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүний алинд нэр дэвших тухай хүсэлт гаргасан талаар бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвших хүсэлт гаргасан.</i>
Сонгон шалгаруулалт, түүний үе шат, явуулсан ажиллагааны танилцуулга	
3	Нэгдүгээр үе шат Журмын 3.1.1-д заасны дагуу “сонгон шалгаруулалтын зарыг нийтэд мэдээлэх” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. <i>Монгол Улсын шүүхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-аар Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг Монгол Улсын Их Хурлаас нээлттэйгээр нэр дэвшүүлж, сонгон шалгаруулж томилохоор заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус 4 гишүүнийг сонгон шалгаруулахаар 2025 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн 17 цаг 30 минут хүртэл олон нийтэд нээлттэй зарлаж, холбогдох хүсэлт, материалыг хүлээн авахаар Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 11 дүгээр тогтоолыг баталсан.</i> <i>Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 11 дүгээр тогтоолын дагуу сонгон шалгаруулалтын зарыг www.parliament.mn цахим хуудас болон олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр 2025 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн хооронд нийтэд мэдээлсэн.</i>
4	Хоёрдугаар үе шат Журмын 3.1.2-д заасны дагуу “нэр дэвших тухай хүсэлт гаргах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. <i>Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 11 дүгээр тогтоолоор сонгон шалгаруулалтын бүртгэлийн хугацааг тогтоож, хүсэлт, материалыг 21 хоногийн хугацаанд хүлээн авахаар нийтэд мэдээлсэн бөгөөд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь хүсэлт, холбогдох материалаа хугацаанд нь буюу 2025 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр ирүүлснийг Байнгын хорооны ажлын алба хүлээн авсан.</i>
5	Гуравдугаар үе шат

	Журмын 3.1.3-д заасны дагуу “Ажлын хэсэг байгуулах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 14, 15 дугаар тогтоолоор Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Улсын Их Хурал дахь Монгол Ардын намын бүлгийн Ажлын албаны Хуулийн бодлогын хэлтсийн ахлах зөвлөх Г.Оргилболд, Улсын Их Хурал дахь Ардчилсан намын бүлгийн зөвлөх Х.Номингэрэл, Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын гишүүн С.Дондов, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Н.Мягмар, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын Хуулийн бодлогын газрын дарга Ж.Мөнхболд, Монголын Өмгөөлөгчдийн холбооны Ерөнхийлөгч Л.Данзанноров, Монголын Хуульчдын холбооны зөвлөлийн гишүүн М.Мөнхбат, Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн захирал Б.Амарсанаа, “Шихихутуг” их сургуулийн Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга Б.Нармандах, Шүүхийн сургалт, судалгаа, мэдээллийн академийн Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга Б.Дөлгөөн нарын бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан. Шүүхийн тухай хуульд Ажлын хэсгийг Монгол Улсын Их Хурлын даргын захирамжаар томилсон Улсын Их Хурлын гишүүн ахална гэж заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийн ахлагчаар Улсын Их Хурлын гишүүн, Өргөдлийн байнгын хорооны дарга О.Номинчимэгийг томилсон.
6	Дөрөвдүгээр үе шат Журмын 3.1.4-д заасны дагуу “нэр дэвшигчээр бүртгэх” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Ажлын хэсэг 2025 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдөр хуралдаж Монгол Улсын шүүхийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хууль болон Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-д заасан материалын шаардлагыг хангасан гэж үзэн Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулалтад 25 хүнийг нэр дэвшигчээр бүртгэсэн. Ажлын хэсгийн энэхүү хуралдаанаар Ц.Жавхлантөгсийг Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулалтад нэр дэвшигчээр бүртгэсэн.
7	Тавдугаар үе шат Журмын 3.1.5-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийн баримт бичгийг цахим хуудаст байршуулах, асуулт, санал хүлээн авах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 8.1-д “нэр дэвшигчээр бүртгэснээс хойш ажлын нэг өдрийн дотор бүртгэсэн нэр дэвшигчдийн нэрс, нэр дэвших тухай хүсэлт, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулж, хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлж түгээнэ.” гэж заасны дагуу дээр дурдсан 25 нэр дэвшигчийн материалыг www.parliament.mn Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулсан. Ц.Жавхлантөгсийн нэр дэвших тухай хүсэлт, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст 2025 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдрөөс эхлэн байршуулсан.
8	Зургадугаар үе шат Журмын 3.1.6-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийн талаар мэдээлэл цуглуулах, бүрдүүлэх” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 10.1-д “Энэ журмын 9.1-д заасны дагуу бүртгэсэн шийдвэр гармагц Ажлын хэсэг нэр дэвшигчийг Ажлын хэсгийн ахлагчаас бусад гишүүн бүрд тохиолдлын журмаар тэнцвэртэй хуваарилж илтгэгч гишүүнийг томилно” гэж заасныг баримтлан 2025 оны 10 дүгээр сарын 22-

	ний өдрийн Ажлын хэсгийн хуралдаанаар нэр дэвшигч тус бүрийн илтгэгч гишүүнийг сугалаагаар тодруулж, илтгэгч гишүүнийг томилсон. Нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгсийн илтгэгч гишүүнээр Ажлын хэсгийн гишүүн Б.Дөлгөөн сонгогдсон бөгөөд илтгэгч гишүүн Журмын 10.2-т заасан ажиллагааг явуулж холбогдох мэдээллийг цуглуулсан.
9	Долдугаар үе шат Журмын 3.1.7-д заасны дагуу “Ажлын хэсгийн ярилцлага зохион байгуулах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 11.1-д “Энэ журмын 10.7-д заасан хугацаа дууссанаас хойш ажлын таван өдрийн дотор нэр дэвшигч нь холбогдох шаардлагыг хангасан эсэхийг тодруулах зорилгоор Ажлын хэсэг нэр дэвшигч тус бүртэй ярилцлага зохион байгуулна.” гэж, 11.2-д “Ажлын хэсэг зургаагаас доошгүй тооны гишүүний ирцтэйгээр ярилцлага хийх бөгөөд Ажлын хэсгийн ахлагч даргална.” гэж заасан. Ажлын хэсгийн гишүүд 2025 оны 11 дүгээр сарын 12-ны өдөр Төрийн ордны “Их Засаг танхимд” нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгстэй ажлын хэсгийн ярилцлагыг зохион байгуулсан.
10	Наймдугаар үе шат Журмын 3.1.8-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийг Улсын Их Хуралд санал болгох” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 12.1-д “Энэ журмын 11.6-д заасан хугацаа дууссанаас хойш ажлын дөрвөн өдрийн дотор Ажлын хэсэг дараах журмаар хуралдаж Ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшүүлэх эсэхийг шийдвэрлэнэ.” гэж, мөн журмын 12.6-д “Энэ журмын 12.1-д заасан хуралдаанаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор энэ журамд заасны дагуу олонхын санал авсан нэр дэвшигчийн талаарх Ажлын хэсгийн тайлан, холбогдох баримт бичгийг Байнгын хороонд хүргүүлнэ.” гэж заасны дагуу саналаа Хууль зүйн байнгын хороонд хүргүүлэх зохицуулалттай. Ажлын хэсэг Монгол Улсын шүүхийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 77.4.5-т “Энэ хуулийн 77.4.4-т заасан санал хураалтын дүнгээр Ажлын хэсгийн гишүүдийн олонхын санал авсан нэр дэвшигчийг саналын дарааллаар эрэмбэлэн сул орон тоогоор болон дараагийн олонхын санал авсан хоёр хүртэл хүний хамт нэр дэвшүүлж, Байнгын хороонд тайлангийн хамт ажлын гурван өдрийн дотор хүргүүлэх.” гэж заасан. Ажлын хэсэг 2025 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдөр хуралдаж, илтгэгч гишүүн бүр өөрсдийн судалсан нэр дэвшигчийн талаарх дэлгэрэнгүй тайланг танилцуулж, ажлын хэсгийн бусад гишүүн саналаа хэлж, асуулт асууж хэлэлцсэн. Үүний дараагаар санал хураалтыг нууцаар явуулахад нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгсийг Ажлын хэсгийн зургаан гишүүн дэмжиж, олонхын санал авсан тул Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэрийг нь дэвшүүлэхээр шийдвэрлэсэн.
11	Сонгон шалгаруулалтын үйл явцыг нэгтгэн дүгнэх нь Ажлын хэсэг журмын 7.1-д заасан бүрэн эрхээ хэрхэн хэрэгжүүлсэн бэ, мөн журмын 12.4.1-д заасны дагуу сонгон шалгаруулалт нь Шүүхийн тухай хууль болон энэ журмын дагуу явагдсан тухай нэгтгэн дүгнэж бичнэ. Ажлын хэсэг бүрэн эрхээ Монгол Улсын шүүхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ болон журамд заасны дагуу хэрэгжүүлж, сонгон шалгаруулалтыг мөн хууль, журамд заасны дагуу зохион байгуулж явуулсан болно.
Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд тавих шаардлагыг хангасан тухай үнэлгээ Нэр дэвших тухай хүсэлт, түүний хавсралт, нэр дэвшигчийн хэвлүүлсэн бүтээл, олон нийтэд өгсөн мэдээлэл, олон нийтээс ирүүлсэн асуулт, санал, нэр дэвшигчийн талаар бусад	

хүмүүстэй хийсэн ярилцлага, нэр дэвшигчтэй илтгэгч гишүүний ганцаарчлан хийсэн ярилцлага, Ажлын хэсгийн ярилцлага, илтгэгч гишүүний дэлгэрэнгүй тайлан, нэр дэвшигчээс болон бусад этгээдээс гаргуулан авах зэргээр цуглуулсан мэдээлэл, баримт бичиг, нотлох баримтад тулгуурлан нэр дэвшигчид тавих шаардлагыг яагаад хамгийн сайн хангасан гэж үнэлж дүгнэсэн тухайгаа журмын 12.4.3-т заасны дагуу ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.	
12	Боловсрол Төгссөн их, дээд сургууль, коллеж, боловсролын зэрэг, төгссөн оноор нь хамгийн сүүлийнхээс нь эхлэн дараалуулж жагсааж, журмын 2.1.2, 2.2.2-д заасан шаардлагыг хангаж байгаа нь ямар мэдээлэл, нотлох баримтаар тогтоогдсон талаар бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь эрх зүйч мэргэжилтэй, журамд заасан шаардлагыг бүрэн хангаж байна гэж үзэх үндэслэлтэй.</i> <i>Боловсролын байдлыг танилцуулбал тэрээр:</i> ◆ 2019 оноос одоог хүртэл МУИС, Хууль зүйн сургууль, докторант ◆ 2002-2005, МУИС, Хууль зүйн сургууль, магистр ◆ 1997-2001, МУИС, Хууль зүйн сургууль, бакалавр “олон улсын эрх зүйч” <i>Дээрхээс үзэхэд нэр дэвшигч нь журмын 2.1.2-т заасан “эрх зүйч” мэргэжилтэй болох нь нотлогдож байна.</i>
13	Эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан тухай Журмын 2.1.2, 2.2.2-д заасны дагуу эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ. ◆ 2019.09-одоог хүртэл – Өмгөөллийн “Жи Эн Ти Партнерс” ХХН гүйцэтгэх захирал ◆ 2009.12-2019.09 – Өмгөөллийн “Монгол өмгөөлөгч” ХХН-д хувийн эрх зүйн секторын өмгөөлөгч, ахлах өмгөөлөгч ◆ 2009.12-2012.11- Сэлэнгэ аймгийн төвд Сэлэнгийн долгио чуулгын байранд нотариатын үйл ажиллагаа ◆ 2008.06-2009.11- Блэк морган ХХК-д хуулийн зөвлөх ◆ 2007-2008.06 – “Монлекс” ХХК-д хуульч, өмгөөлөгч ◆ 2003-2007- Өмгөөлөгчийн ажлыг бие даан гүйцэтгэсэн ◆ 2002-2003- Нийгмийн ухааны “Хасагт хайрхан” дээд сургуульд иргэний эрх зүйн багш <i>Дээрхээс үзэхэд нэр дэвшигч нь 2002-2025 оны хооронд эрх зүйн багш, хуульч, нотариатч, өмгөөлөгчөөр тасралтгүй ажилласнаас үзэхэд эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан болох нь нотлогдож байна.</i>
14	Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй: хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай тухай Нэр дэвшигч нь журмын 2.1.1, 2.2.1-д заасан шаардлагын хүрээнд “хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай” гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ. <i>Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хэд хэдэн хуульд зааснаар тухайлсан албан тушаалд тавигдах шаардлагыг “хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй” гэж томъёолсон байдаг бөгөөд тухайлбал Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Жарантавдугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт зааснаар Үндсэн хуулийн цэцийн гишүүнээр “хууль зүй, улс төрийн өндөр мэргэшилтэй...”, Монгол Улсын шүүхийн тухай хууль (2021)-ийн 76.3-т зааснаар “Ерөнхий зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд орох ... бусад гишүүн нь хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй...” байх зэргээр зохицуулсан байна. Тус ойлголтыг судлаачид хэрхэн тодорхойлж буй талаар товч авч үзье.</i> <i>Үндсэн хуулийн цэцийн гишүүнд тавигдах шаардлагад дурдагдсан “хууль зүй, улс төрийн өндөр мэргэшил” гэдгийг “...мэргэжлийн дипломыг эзэмшсэн төдий ойлголт биш. Хуульч, улс төрчийн хувьд өндөр мэргэшсэн байх шаардлагатай бөгөөд тэр нь уг хүний академик боловсрол, практик үйл ажиллагааны үр дүн нь</i>

	нийтээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн, тун үгүйдээ тухайн мэргэжлийн хэсгийн дотор зохих хэмжээнд алдаршиж эерэг үнэлэгдсэн хүн байх ёстой.” (Г.Совд, Н.Жанцан, Ж.Амарсанаа, С.Жанцан, Монгол Улсын Үндсэн хуулийн тайлбар, 2000, 255-256 дахь тал) Мөн хууль зүйн дээд боловсрол, хууль зүйн өндөр мэргэшил өөр өөр ойлголт, төвшний хувьд ялгаатай зүйл юм. Хууль зүйн дээд боловсрол гэдэгт хууль зүйн дээд сургууль төгсч бакалаврын зэрэг авсан, мөн хуульчийн сонгон шалгаруулалтад оролцож хуульчийн гэрчилгээ авсан байхыг ойлгоно. Тэгвэл хууль зүйн өндөр мэргэшил гэдэгт эрх зүйн онол, Үндсэн хуулийн эрх зүйн шинжлэх ухаан, ялангуяа эрх зүйн онол, Үндсэн хуулийн эрх зүйн нарийсан дагнасан, гүнзгийрсэн дээд төвшний мэдлэгтэй байхыг ойлгоно. (Ж.Амарсанаа, “Үндсэн хуулийн цэц ба захиргааны хэргийн шүүх”, Хууль дээдлэх ёс, 2005 он, №1, 16 дахь тал) Хууль зүйн өндөр мэргэшил гэдэг бол хуульч эсхүл эрх зүйч байгаад зогсохгүй тухайн мэргэжлээрээ тодорхой хугацаанд ажиллаж туршлага хуримтлуулж, өндөр мэргэшилтэй гэж хууль зүйн салбартаа хүлээн зөвшөөрөгдсөн байхыг ойлгоно. (Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн талаар, 5 дахь тал) Дээрх тодорхойлолтуудаас үзвэл “хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй” гэдэг нь дараах үндсэн дөрвөн шаардлагыг хангасан байхыг ойлгоно хэмээн дүгнэж болохоор байна. Өөрөөр хэлбэл, нэгдүгээрт, академик төвшний өндөр боловсролтой байх, хоёрдугаарт, практик үйл ажиллагааны туршлагатай байх, гуравдугаарт, академик болон практик үйл ажиллагааны хувьд хууль зүйн салбартаа хүлээн зөвшөөрөгдсөн байх, дөрөвдүгээрт, тухайн академик болон практикт мэргэшсэн чиглэл нь нэр дэвшиж буй байгууллагын хэрэгжүүлэх чиг үүргийг гүйцэтгэхэд нийцсэн, уялдаатай байхыг шаардана. ШЕЗ-ийн гишүүний хувьд ШтХ-ийн 70 дугаар зүйлийн 70.2-т заасан ШЕЗ-ийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд мэргэшсэн чиглэл нь уялдаатай, нийцтэй байхыг ойлгох нь зүйтэй. Нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь олон улсын эрх зүйн чиглэлээр хууль зүйн магистрын зэрэг хамгаалж, олон улсын эрх зүй, өмгөөлөгчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааны талаар хэд хэдэн бүтээл туурвиж, олон нийтэд хүргэсэн байх бөгөөд тэдгээр бүтээлүүд нь хууль зүйн бичлэг, судалгаанд тавигдах агуулгын болон хэлбэрийн шаардлагыг бүрнээ хангасан байгаа нь академик төвшний өндөр мэдлэгтэй гэдгийг харуулж байна. Мөн тэрээр эрүү, иргэн, захиргааны эрх зүйн чиглэлээр өмгөөллийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг бөгөөд хавсаргасан материалуудаас үзэхэд түүний гаргасан аргумент нь үндэслэлтэй зөв болохыг шат шатны шүүх дүгнэсэн байна. Энэ нь нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгсийг эрүү, иргэн, захиргааны эрх зүйн салбарт практик ур чадвартай болохыг илтгэж байна. Нэр дэвшигчийн талаар хамт ажиллаж байсан, одоо хамт ажиллаж байгаа хүмүүстэй ярилцлага хийхэд түүнийг хууль зүйн салбарт хүлээн зөвшөөрөгдсөн өмгөөлөгч болохыг тодорхойлсон. Ц.Жавхлантөгс нь “Монгол өмгөөлөгч” ХХН-д ахлах өмгөөлөгч, өөрийн үүсгэн байгуулсан “Жи Эн Ти Партнерс” ХХН-д гүйцэтгэх захирлаар тус тус ажиллаж байгаа нь удирдан зохион байгуулах, манлайлах чадвартайг харуулж байна. Мөн нэр дэвших болсон үндэслэлээс харахад шүүхийн захиргааны байгууллагын хийх ажил үүргийг бүрнээ мэдэж, ухамсарлаж байгаа нь харагдана. Дээрхээс дүгнэвэл нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй байна.
15	Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй: мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлага хангасан тухай Нэр дэвшигч нь журмын 2.1.1, 2.2.1-д заасан шаардлагын хүрээнд “бусдын нөлөөнд автахгүй, хараат бусаар ажиллах, зарчимч, шударга зан төлөвтэй, мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлагыг хангасан” гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.

	<i>Нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгсийн талаар гурван хүн тодорхойлолт гаргасан байна. Тус тодорхойлолтуудад нэр дэвшигчийг “бусдын эрхийг хүндэтгэсэн, хүнлэг сэтгэлтэй, соёлтой, шударга, үүрэг хариуцлага, эрхэм чанарыг дээдэлдэг” гэжээ. Мөн нэр дэвшигчийн хамт ажиллаж байсан, одоо хамт ажиллаж байгаа хүмүүстэй хийсэн ярилцлагын үеэр нэр дэвшигчийг “төлөв даруу, зарчимч, хариуцлагатай, бусдын нөлөөнд автахгүй” зэргээр дүгнэж байсан юм.</i> <i>Дээрхээс дүгнэвэл Ц.Жавхлантөгс нь мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлага хангасан гэж үзэхээр байна.</i>
16	Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй тухай Журмын 2.1.3, 2.2.3-д заасны дагуу “төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй” байх шаардлагыг хангаж байгааг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Ц.Жавхлантөгс нь 1979 онд төрсөн, 46 настай. Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй.</i>
17	Монгол Улсын иргэн мөн тухай Журмын 2.1, 2.2-д заасны дагуу “Монгол Улсын иргэн” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Төрийн үйлчилгээний цахим системийн Иргэний үнэмлэхийн лавлагаа, иргэний үнэмлэхний хуулбарыг үндэслэн Ц.Жавхлантөгс нь тус шаардлагыг хангаж байна.</i>
18	Сүүлийн таван жилд улс төрийн болон намын удирдах албан тушаал хашиж байгаагүй тухай Журмын 2.1.5, 2.2.4-д заасны дагуу “сүүлийн таван жил улс төрийн албан тушаал болон улс төрийн намын удирдах албан тушаал эрхэлж байгаагүй” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь сүүлийн таван жил улс төрийн албан тушаал болон улс төрийн намын удирдах албан тушаал эрхэлж байгаагүй нь нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тодорхойлолтоор нотлогдож байна.</i>
19	Эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй тухай Журмын 2.1.6, 2.2.10-д заасны дагуу “эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж байгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Цагдаагийн ерөнхий газрын 2015 оны 10 сарын 30-ны өдрийн 01/1323 тоот албан бичгээр Ц.Жавхлантөгс нь эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй нь нотлогдож байна.</i>
20	Сахилгын шийтгэлээр халагдаж эсхүл огцорч байсан эсэх тухай Сахилгын шийтгэлээр ажлаас халагдаж эсхүл огцорч байсан эсэхийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Монголын Өмгөөлөгчдийн холбооны ажлын албаны дарга Г.Отгонсүрэнгийн 2025 оны 10 сарын 13-ны өдрийн 05/400 дугаар тодорхойлолтоор нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь мэргэжлийн ёс зүйн алдаа гаргаагүй, сахилгын хариуцлага хүлээж байгаагүй гэдэг нь нотлогдоно.</i>
21	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй тухай Журмын 2.2.6, 2.3-д заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй буюу ажиллаж байгаагүй, Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнд нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй байх шаардлагатай. Энэхүү шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Ц.Жавхлантөгс нь Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаж байгаагүй нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i>
22	Шүүгчээр ажиллаж байгаагүй тухай Журмын 2.1.4, 2.2.4, 2.2.5-д заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч сүүлийн таван жил шүүгчээр ажиллаж байгаагүй байх, Шүүхийн

	сахилгын хорооны гишүүнд нэр дэвшигч шүүгчээр ажиллаж байгаагүй байх шаардлагатай. Энэхүү шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Ц.Жавхлантөгс нь шүүгчээр ажиллаж байгаагүй нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i>
23	Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй тухай Шүүхийн тухай хуулийн 95.9-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Хамааралгүй</i>
24	Шүүхийн захиргааны байгууллагын ажилтнаар ажиллахгүй байгаа тухай Журмын 2.2.7-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь Шүүхийн захиргааны байгууллагын ажилтнаар ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Хамааралгүй</i>
25	Өмгөөлөгчөөр ажиллахгүй байгаа тухай Журмын 2.2.8-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь өмгөөлөгчөөр ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Хамааралгүй</i>
26	Прокуророор ажиллахгүй байгаа тухай Журмын 2.2.9-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь прокуророор ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Хамааралгүй</i>
27	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд санал болгох үндэслэлүүдийг нэгтгэн дүгнэх нь Ажлын хэсэг нь цуглуулсан бүх нотлох баримт, мэдээлэлд тулгуурлан нэр дэвшигчийн хууль зүйн мэдлэг, ур чадвар, ёс зүй, зан төлөвийг үнэлж журмын 2.1, 2.2, 2.3-д заасан харгалзах шаардлагыг тухайн нэр дэвшигч хамгийн сайн хангаж буй гэдгийг нэгтгэн дүгнэж үндэслэлээ тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь ШтХ-ийн 76 дугаар зүйлийн 76.3-т заасан ШЕЗ-ийн шүүгч бус гишүүнд тавигдах шаардлага болох хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй, эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан, төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй, сүүлийн таван жил шүүгч, улс төрийн албан тушаал болон улс төрийн намын удирдах албан тушаал эрхэлж байгаагүй, эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй Монгол Улсын иргэн байх шаардлагыг бүрэн хангаж байх тул нэр дэвшигч Ц.Жавхлантөгс нь холбогдох хууль, журамд заасан Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд тавигдах шаардлагыг хангаж байна гэж ажлын хэсэг үзсэн болно.</i>

**Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнийг сонгон
шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэг**